

RIIGI TEATAJA

Nr. 53.

2. juulil 1937.

Nr. 53.

- Art. 470. Kutsehariduslike õppeasutiste seadus.
471. Riigivanema otsus nr. 357 — avalikkude ja erakeskkoolide ümbermoodustamise asjus.
472. Riigivanema otsus nr. 358 — avalikkude ja erakeskkoolide ümbermoodustamise asjus.
473. Riigivanema otsus nr. 359 — avalikkude ja erakeskkoolide ümbermoodustamise asjus.
474. Siseministri sundmäärus nr. 23.
475. Teadaanne Eesti-Poola tariifiprotokolli lisaprotokolli esialgse kehtimatahakkamise kohta.
476. Otsus raudtee kaubaveotariifi nr. 146 muutmise ja täiendamise kohta.
477. Sundmäärus heakorra alal Türi linna administratiivpiirides.
478. Virumaal asuvate avalike matmispaikade maksunormid 1937, 1938 ja 1939 a.

470. Kutsehariduslike õppeasutiste seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 18. juunil 1937.

1. peatükk.

Üldeskirjad.

§ 1. Kutsehariduslike õppeasutiste ülesanne on arendada neis õppeasutistes õppivat noorsugu vaimselt ning kehaliselt, anda kutse- ja ametialaseid teadmisi ning oskusi ja kasvatada teadlikke ning teovõimelisi riigikodanikke, samuti aidata kaasa kutsehariduse arendamisele ja kutseoskuse levitamisele üldse.

§ 2. Kutsehariduslikud õppeasutised jagunevad järgmistesse liikidesse:

- 1) põllumajanduslikud õppeasutised;
- 2) tehnilised ja tööstuslikud õppeasutised;
- 3) majanduslikud õppeasutised;
- 4) kodumajanduslikud õppeasutised.

Peale selle loetakse kutsehariduslikkudeks õppeasutisteks kunsttööstuskoolid, merekoolid ja teised sellekohaste seaduste põhjal töötavad kutsehariduslikud õppeasutised.

§ 3. Õppeaastate astmestuselt jagunevad kutsehariduslikud õppeasutised keskastme ja kõrgema astme õppeasutisteks.

§ 4. Keskastme õppeasutis põhjeneb kuueklassilisel algkoolil ja tema õppeaeg kestab üks, kaks, kolm või neli aastat.

§ 5. Kõrgema astme kutsehariduslik õppeasutis põhjeneb keskkoolil või kutsekeskkoolil ja tema õppeaja kestus on kuni kolm aastat.

Kõrgema astme kutsehariduslikkude õppeasutiste hulka kuuluvad ka kõrgema astme kutsekoolil või gümnaasiumil põhjenevad kutsehariduslikud erikoolid ühe- kuni kolmeaastase õppeajaga.

§ 6. Kutsehariduslikud õppeasutised kannavad vastavat nimetust, mis määratakse õppeasutise asutamisel.

§ 7. Ajutise iseloomuga kutsehariduslikku õppeasutist nimetatakse kutsehariduslikuks kursuseks, kui õppeasutis on asutatud sellisena.

Käesoleva seaduse alla kuuluvad kutsehariduslikud kursused kestusega üle kuue kuu.

§ 8. Eriliiki kuuluvaid kutsehariduslikke õppeasutisi võib asutada ka ühise õppeasutisena, samuti võib õppeasutises olla üks või mitu osakonda ja haru, kusjuures erinevus erialade järgi võib esineda ka ühe osakonna ja haru puhul. Osakondade ja harude kui ka kutsehariduslikkude kursuste avamise ja sulgemise otsustab Haridusminister.

2. peatükk.

Õppeasutiste asutamine ja ülalpidamine.

§ 9. Kutsehariduslikud õppeasutised asutatakse ja neid peetakse ülal riigi, omavalitsuste, juriidilise isiku õigustega ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide kui ka isikute poolt.

Riigi ja omavalitsuste poolt ülalpeetavaid õppeasutisi, mis avatud käesoleva seaduse põhjal Riigivanema otsusega, nimetatakse avalikkudeks kutsehariduslikkudeks õppeasutisteks.

Õppeasutisi, mis ei kuulu avalikkude õppeasutiste hulka, nimetatakse eraõppeasutisteks. Eraõppeasutisi, mille õppejõudude palgad maksab riik. Õppejõudude tasude seaduses ettenähtud ulatuses, nimetatakse õigustega eraõppeasutisteks ja nende õpilastel on avalikkude õppeasutiste õpilaste õigused. Teiste eraõppeasutiste õpilastele õiguste andmine toimub Eraõppeasutiste seaduse alusel ja korras.

§ 10. Riigi poolt ülalpeetava kutseharidusliku õppeasutise asutamine toimub Riigivanema otsusega.

§ 11. Omavalitsus, kes soovib asutada avaliku kutseharidusliku õppeasutise, esitab sellekohase avalduse Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonnale ühes majanduskavaga, milles nähakse ette õppeasutise varustamise ja ülalpidamise kulud peale selle osa, mis vastavate seaduste alusel on määratud riigi kanda. Õppeasutise asutamine toimub Riigivanema otsusega.

§ 12. Kutsehariduslikkude eraõppeasutiste asutamine toimub Eraõppeasutiste seaduse alusel. Nende õppeasutiste õppejõudude palkade riigi kanda võtmine toimub Haridusministri ettepanekul Riigivanema otsusega.

§ 13. Riigi poolt ülalpeetavas õppeasutises kannab kõik kulud riik. Omavalitsuste poolt ülalpeetavate avalikkude õppeasutiste õppejõudude palk

ja muud tasud makstakse riigi poolt Õppejõudude tasude seaduses ettenähtud ulatuses. Omavalitsuste poolt ülalpeetavate avalikkude õppeasutiste ja õigustega kutsehariduslike eraõppeasutiste tarvis võib riik anda Haridusministri määramisel toetust eelarvesummadest ehitiste püstitamiseks, õppeseadmete ja õppeabinõude muretsemiseks ja muudeks õppeasutise tarveteks. Samuti võib riik anda toetust teistele kutsehariduslikele eraõppeasutistele.

Toetuse suhtes võib Haridusminister seada üles tingimusi ja anda nende tarvitamiseks juhendeid. Toetuse kasutamise kohta esitab toetuse saaja aruande Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonnale.

Vabariigi Valitsuse otsusega võib omavalitsustele ja eraõppeasutistele ülalpidajaile anda kutsehariduslike õppeasutiste jaoks riigi maa-alast kas tasuta või soodustatud tingimustel maatükke ühes seal asetsevate ehitistega ja metsaga kui ka veekogusid.

§ 14. Tööstus- ja majandusõpilaste koolide varustamiseks ruumidega, õppeseadmetega ja muu vallasvaraga asutatakse Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna juurde fond, mille põhimääruse ja valitsemise korra kinnitab Vabariigi Valitsus.

§ 15. Kutseharidusliku õppeasutise juures või neist lahus võib asutada Haridusministri otsusega erikoolet, täienduskoolet ja eriklasse. Nende koolide ja klasside õppejõudude palkade riigi kanda võtmise Õppejõudude tasude seaduses ettenähtud ulatuses otsustab Haridusminister riigi eelarves selleks ettenähtud krediitide piires. Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna otsusega võib kutseharidusliku õppeasutise juures korraldada lühiaegseid kursusi.

Eelmises lõikes nimetatud koolid, klassid ja kursused töötavad Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna poolt antud juhendite ja korralduste alusel. Nad kuuluvad avalikkude õppeasutiste hulka, kui nende ülalpidajaks on riik või omavalitsus ja nende õppejõudude palgad on võetud riigi kanda Õppejõudude tasude seaduses ettenähtud ulatuses.

§ 16. Kutsehariduslik õppeasutis võib olla ühis- või lahusõppeasutis.

Kutseharidusliku õppeasutise juures võib avada Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna juhendite põhjal internaate õpilastele.

§ 17. Õppemaksu suuruse ja õppemaksust vabastatavate õpilaste protsendi alammäära kinnitab Haridusminister õppeasutiste ülalpidaja ettepanekul, kusjuures õppeasutise ülalpidaja ettepanekul ja Haridusministri kinnitamisel võib õppemaksu võtmine ka ära jääda.

§ 18. Riigi poolt õpilastele stipendiumide ja abirahade andmise korra määrab Haridusminister.

Muud stipendiumid ja abirahad jagatakse õpilastele õppenõukogu poolt, arvestades stipendiumide ja abirahade andjate soove.

§ 19. Kutseharidusliku õppeasutise juures võib asutada õpilaste abistamiseks, õppereiside korraldamiseks, õppeasutise ja selle ümbruse korras- hoiuks ja muudeks sarnasteks otstarveteks erifonde põhikirjade alusel, millised kinnitab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond. Need erifondid moodustatakse ja neid täiendatakse Haridusministeeriumi ja omavalitsuste eelarvetes selleks ettenähtud summadest, fondi tagasimakstavaist summadest, laenudelt saadavaist intressidest, annetistest, pärandeist, näitemüükidest ja pidudest saadavatest summadest.

§ 20. Riigivanema otsusega avatud avaliku kutseharidusliku õppeasutise sulgemine ja kutseharidusliku eraõppeasutise õppejõududele riigi poolt

palga maksmise lõpetamine toimub Riigivanema otsuse põhjal. Teiste kutsehariduslike erasõppeasutiste sulgemine toimub Erasõppeasutiste seaduse põhjal.

Käesoleva seaduse § 15 tähendatud avalikkude sõppeasutiste sulgemise ja sõppeõududele riigi poolt palga maksmise lõpetamise otsustab Haridusminister.

3. peatükk.

Õppeasutiste laad ja ülesanded.

Põllumajanduslikud sõppeasutised.

§ 21. Põllumajanduslikud sõppeasutised jagunevad põllunduslike koolideks, aianduslike koolideks, põllunduserikoolideks (piimandus-, karjandus-, kontrollassistentide, tööjuhatajate, põllutöö- ja maaparandus- ning muud koolid), põllunduslikeks rahvakoolideks, õppetalanditeks ja kursusteks.

§ 22. Keskastme põllunduslikus, aianduslikus ja põllunduserikoolis õpib õpilane vastavalt põllunduslike, aianduslike, põllundus-erialaseid ja üldhariduslike õppeaineid ning vastava ala praktilist oskust.

§ 23. Keskastme põllunduslikud ja aianduslikud koolid jagunevad õppeaja kestuselt ühe- kuni nelja-aastase õppeajaga koolideks. Erikoolid jagunevad ühe- kuni kolmeaastase õppeajaga koolideks.

§ 24. Üheaastase õppeajaga põllundus- ja aianduskool annab õpilastele praktilist oskust ja teadmisi piires, nagu see on tarviline edukaks talu või talu-aia pidamiseks, korrastamiseks ning majandamiseks.

§ 25. Kaheaastase õppeajaga põllunduskool valmistab ette õppinud põllupidaja kutsele.

§ 26. Ühe- kuni kolmeaastase õppeajaga erikool valmistab ette eriülesannetele vastaval põllundusalal, kus tööskuse õppimise aeg kestab vastavalt üks kuni kolm aastat.

§ 27. Kaheaastase õppeajaga aianduskool valmistab ette aednikuabi kutsele vastavalt aianduserialadel.

§ 28. Nelja-aastase õppeajaga ja ka suvel töötav kolmeaastase õppeajaga põllunduskool on kutsekeskkool ja ta kannab vastavalt põllunduskeskkooli nimetust.

Põllunduskeskkool valmistab ette õppinud talujuhi kutsele.

§ 29. Nelja-aastase õppeajaga aianduskool on kutsekeskkool ja ta kannab vastavalt aianduskeskkooli nimetust.

Aianduskeskkool valmistab ette aedniku-kutsele.

§ 30. Kõrgema astme põllunduskool kannab põllundustehnikumi nimetust ja selles õppimise aeg kestab kolm aastat.

Kõrgema astme põllunduskoolis antakse kutseoskuslikku haridust ja õpetatakse vajalisel määral üldaineid ning valmistatakse õpilasi ette põllundustehniku kutsele.

§ 31. Kõrgema astme aianduskool kannab aiandustehnikumi nimetust ja selles õppimise aeg kestab kolm aastat.

Kõrgema astme aianduskoolis antakse kutseoskuslikku haridust ja õpetatakse vajalisel määral üldaineid ning valmistatakse õpilasi ette aiandustehniku kutsele.

§ 32. Õppetalandid põllunduse ja aianduse alal on kooli poolt nõutava eel- ja järelepraktika võimaldamiseks vastavalt põllunduse ja aianduse erialadel.

§ 33. Talundi õppetalundiks tunnustamise otsustab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktor vastavate kodade, teiste ametiasutiste või ametiisikute ettepanekul; nende õppetalundite kohta peetakse vastavat nimekirja Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonnas.

§ 34. Käesoleva seaduse alusel võib asutada põllunduslikke rahvakooli osaajalise õppeajaga — kestusega üks või kaks aastat.

Põllundusliku rahvakooli ülesandeks on täiendava põllumajandusliku kutsehariduse andmine põllumajanduse alal tegutsevaile isikuile.

Tehnilised ja tööstuslikud õppeasutised.

§ 35. Tehnilised ja tööstuslikud õppeasutised jagunevad tehnikakoolideks, tööstuskoolideks, tööstusõpilaste koolideks, õppetöökodadeks ja kursusteks.

§ 36. Keskastme tehnikakoolis ja tööstuskoolis õpib õpilane tehnilisi, tööstuslikke, üldhariduslikke ja erioppeaineid ning vastava tööala praktilist oskust.

Keskastme tehnika- ja tööstuskoolid jagunevad õppeaja kestuselt kaheks kuni nelja-aastase õppeajaga koolideks.

§ 37. Kaheaastase õppeajaga tehnika- ja tööstuskool valmistavad ette õppinud töölisi tööaladel, kus praktilise tööoskuse õppimise aeg ei ületa kahte aastat.

§ 38. Kolme- ja nelja-aastase õppeajaga tehnika- ja tööstuskool valmistavad ette meistrikutsele vastaval tööalal.

Nelja-aastase õppeajaga tehnikakool ja tööstuskool on kutsekeskkoolid ja nad kannavad vastavalt tehnikakeskkooli või tööstuskeskkooli nimetust.

§ 39. Kõrgema astme tehnika- ja tööstuskool annavad vastavat tehnilist ja tööstuslikku haridust ning kutseoskust ja üld- ning eriharidust tehnilisel ja tööstuslikul alal, kusjuures kolmeaastase õppeajaga kool valmistab ette tehniku, maamõõtja ja muile vastavaile kutseile.

Kolmeaastase õppeajaga kõrgema astme tehnikakool kannab tehnikumi nimetust.

§ 40. Tööstusõpilaste kooli ülesandeks on täiendada tööstusõpilaste väljaõpetamist tööstusõpilasele tarvilikkude teoreetiliste eri- ja üldainete ning töövõtete osaajalise õpetamisega.

Tööstusõpilaste kooli õppeaja normaalkestus on kolm aastat.

§ 41. Õppetöökojad asutatakse õppinud töölise ja meistrikutsele ettevalmistamiseks tööoskuse alal.

§ 42. Õppetöökoja õppeaja kestus on kaks kuni neli aastat, vastavalt tööalale.

§ 43. Õppetöökoja õpilased, kes soovivad omandada õppinud töölise kutset, peavad õppima ja lõpetama õpingud tööstusõpilaste koolis või vastava ulatusega kursusel, kui kohal, kus asub õppetöökoda, ei ole tööstusõpilaste kooli.

Majanduslikud õppeasutised.

§ 44. Majanduslikud õppeasutised jagunevad majanduskoolideks, majandusõpilaste koolideks ja kursusteks.

§ 45. Keskastme majanduskool valmistab ette oma õpilasi majanduslikkudele ja ühiskondlikkudele tegevusaladele, õpetades üldhariduslikke ja eriaineid ning kutsealast oskust.

§ 46. Keskastme majanduskoolid jagunevad õppeaja kestuselt kolme- ja nelja-aastase õppeajaga majanduskoolideks.

§ 47. Kolmeaastase õppeajaga majanduskool valmistab ette õppinud majandusametnikke ja õppinud kauplejaid.

§ 48. Nelja-aastase õppeajaga majanduskool annab teadmisi ja valmistab ette vanema õppinud majandusametniku ja vanema õppinud kaupleja kutse omandamise otstarbeks.

§ 49. Nelja-aastase õppeajaga majanduskool on kutsekeskkool ja ta kannab vastava majanduskeskkooli nimetust.

§ 50. Kõrgema astme majanduskool kannab kommertsikooli või muud vastavat nimetust. Ta annab tarvilikku kutseoskust ja eri- ning üldharidust majanduslikul ja ühiskondlikul alal ning valmistab ette õppinud büroojuhi, õppinud ärijuhi ja teistele majandustehnilistele tööaladele.

§ 51. Majandusõpilaste kooli ülesandeks on täiendada majandusõpilaste väljaõpetamist õppinud majandusametnikule ja õppinud kauplejale tarvilikkude teoreetiliste eri- ja üldainete ning ametioskuslikkude võtete osajalise õpetamisega.

Majandusõpilaste kooli õppeaja normaalkestus on kolm aastat.

Kodumajanduslikud õppeasutised.

§ 52. Kodumajanduslikud õppeasutised jagunevad kodumajanduskoolideks, kodundusõpilaste koolideks, õppekodudeks ja kursusteks.

§ 53. Keskastme kodumajanduskoolis õpib õpilane kodunduslikke, üldhariduslikke ja eriõppeaineid ning vastava ala praktilist oskust.

§ 54. Keskastme kodumajanduslikud koolid jagunevad õppeaja, kestuselt ühe- kuni nelja-aastase õppeaja koolideks.

§ 55. Üheaastase õppeajaga kodumajanduskool annab õpilastele praktilisi oskusi ja teadmisi, mis vajalikud edukaks kodumajapidamiseks.

§ 56. Kaheaastase õppeajaga kodumajanduslikud koolid valmistavad ette õppinud majapidajaid üldisel või kitsamal kodunduslikul erialal.

§ 57. Nelja-aastase õppeajaga kodumajanduskool ja kolmeaastase õppeajaga kodumajanduskool, kus õppetöö kestab ka suvel, kannavad kodunduskeskkooli nimetust ja nad valmistavad ette õppinud perenaise kutsele.

§ 58. Kõrgema astme kodumajanduskoolis antakse kutseoskuslikku haridust ja üldharidust ning õpetatakse eriaineid vastaval erialal.

§ 59. Kolmeaastase õppeajaga kõrgema astme kodumajanduskool valmistab ette kodundusnõuandjaid.

§ 60. Kodundusõpilaste kool valmistab kodundusõpilasi täiendavalt ette koduabilise ülesannetele.

Ne ed koolid on osajalised ja nende õppeaja normaalkestus on kaks aastat.

§ 61. Õppekodud on praktiliste oskuste õppimiseks kodundusõpilastele ning koolide poolt nõutava eel- ja järelpraktika võimaldamiseks kodunduse erialadel.

§ 62. Kodu õppekoduks tunnustamise otsustab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond Kodumajanduskoja või teiste ametiasutiste või ametisikute ettepanekul; nende kodude kohta peetakse vastavat nimekirja Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonnas.

4. peatükk.

Kutsehariduslikkude õppeasutiste õppe- ja kasvatusala.

§ 63. Kutsehariduslikkude õppeasutiste õppetöö algus ja lõpp kooliaastas ning õppetöö vaheajad määratakse Haridusministri poolt Haridusminis-

teeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori ettepanekul. Samas korras määratakse üldine kooliaasta algus ja lõpp.

§ 64. Kutsehariduslike õppeasutiste üldtunni- ja üldõppekavad ja üldised juhendid kasvatustöö alal kinnitab Haridusminister, ära kuulates vastava ala ministri seisukoha.

Tunni- ja õppekavad üksikutele õppeasutistele kinnitab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktor.

§ 65. Haridusminister määrab klassikomplekti ja õpperühma õpilaste minimaal- ja normaalarvu, vastavalt kutsealale ja koolitüübile.

§ 66. Kutsehariduslikul õppeasutisel peavad olema tema ülesandele vastavalt tarvilised ruumid sisustusega, õppeabinõud ja õppeseadmed, raamatukogud ja kooliapteek tarviliste arstimate ja abinõudega ning vastavalt koolitüübile õppekabinetid, laboratooriumid, töökojad, ettevõtted, hooned, aiad, talundid ja maa-alad.

§ 67. Kutseharidusliku õppeasutise ülalpidaja võib Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna nõusolekul leppida kokku väljaspool õppeasutist asetsevate töökodade, ettevõtete, maa- ja hoonete omanikuga töökodade, ettevõtete ja hoonete kasutamise suhtes õppeotstarbeks lepingu alusel.

§ 68. Kutsealaste oskuste praktiline omandamine väljaspool kooli korraldatakse õppetallundites, õppekodudes, vastavates töökodades ja muudes harjutuskohtades.

Harjutuskohtade nimekirja võtmine, nende nimekirjade pidamine ja neis praktiseerimine toimub Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori sellekohaste korralduste alusel.

§ 69. Kutsehariduslikud õppeasutised peavad olema heaks eeskujuks kogu omas tegevuses kooli ümbruskonnale ja aitama kaasa vastavas erialases nõuandes kutsealistele omavalitsusasutistele ja isikutele sel määral, kui seda võimaldab õppetöö.

§ 70. Kutseharidusliku õppeasutise juures võib korraldada erialaseid katseid ja uurimusi. Õppetööga otseselt mitteseotud katsete ja uurimistööde kavad ning ulatuse kinnitab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktor ühes esitatud kulu-eelarvega.

Teiste asutiste huvides katsete ja uurimiste korraldamise kutseharidusliku õppeasutise juures, kuivõrd seda võimaldab õppetöö korraldus, otsustab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktor vastavalt õppeasutise juhataja ettepanekule.

5. peatükk.

Õpilased.

§ 71. Haridusminister määrab õppeasutisse astujate vastuvõtmise korra, katsete laadi ja ulatuse, õpilaste vanuse alammäära ning eel- ja järelpraktika nõuded, kus see õppeasutise ülesannete suhtes on tarvilik.

§ 72. Kutsehariduslikku õppeasutisse astuda soovijad, nende vanemad või hooldajad esitavad õppeasutise juhatajale avalduse, lisandades sellele tunnistused: 1) eelhariduse, 2) vanuse, rahvuse ja kodakondsuse kohta ja rõgetunnistuse ning 3) vajaduse korral ka tunnistused praktilise tegevuse ja omandatud kutse kohta.

Kooli astujad vaadatakse läbi kooliarsti poolt. Vastu ei võeta neid, kelle tervislik seisukord on kardetav kaasõpilastele või ei võimalda töötamist valitud erialal. Kooliarsti poolt läbivaatamise asemel võivad koolid nõuda ametliku arsti tunnistust kooli astumisel või avalduse esitamisel.

§ 73. Kutsehariduslike õppeasutiste õpilasi, kelle õppimine on seotud töötamisega töökodades, põllu-, kodu- ja aiamajanduses, ärilistes ettevõtetes ja muus käitistes, ei loeta maksustamise aluseks võetavate tööjõudude hulka õppeasutise või tema ülalpidaja ega käitise ülalpidaja maksustamisel riigi, omavalitsuse, haigekassa- ja kindlustusmaksude suhtes.

§ 74. Töökodade, äriliste ettevõtete ja muude käitiste õpilasi, kes õpivad tööstus-, majandus- või kodundusõpilaste koolis või õpivad ametit seaduses ettenähtud lepingu alusel, samuti käesolevas seaduses ettenähtud eelja järelpraktika õiendajaid ei loeta maksustamise aluseks võetavate tööjõudude hulka vastava töökoja, ärilise ettevõtte või muu käitise omaniku maksustamisel riigi ja omavalitsuste kasuks minevate patendi- ja tulumaksu suhtes.

§ 75. Kutsehariduslikus õppeasutises õppimine loetakse kutsealase töö õppimiseks ilma lepingut sõlmimata nii õpilasel kui aineõppijal.

§ 76. Kutseharidusliku õppeasutise juhatajal või tema poolt volitatud isikul ning õppe- ja kasvatustöö järelevalvet teostavil ametnikkudel on õigus käia vaatamas ja küsida õpilaste kohta teateid ning andmeid ettevõtteis, asutistes ja majapidamistes, kus õppeasutise õpilane õpilaseks, harjutajana või tööliseks on tegevuses; sama on kehtiv ka käesolevas seaduses ettenähtud eelja järelpraktika õiendajate suhtes.

§ 77. Vabariigi Valitsusel on õigus anda määrusi tööstus-, majandus- ja kodundusõpilaste kooli või kursuse õpilaste kooliskäimise korra ja kohuse ning nende tööaja kestuse kohta tööstuslikus või ärilises ettevõttes või muus käitises, samuti ka nende koolis või kursusel käimiseks tööst vabastamise aja ja töötamisviisi kohta nimetatud ettevõtetes või käitistes.

§ 78. Õpilaste edasimineku järgmise klassi (kursusele) teostub õppenõukogu otsusel õpilaste õppetöö edu ja vaimse arenemise põhjal.

Õppenõukogul on õigus määrata eksameid üleminekul klassist klassi. Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond võib määrata eksamite arvu alam- ja ülemmäära, samuti määrata eksamiaineid, eksamikorra ning laadi ja anda kirjalikkude eksamite teemad.

§ 79. Õpilast ei või jätta ühte klassi kauemaks kui kaheks aastaks. Kolmandaks aastaks klassi jätmise võib teostuda erakordselt Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori sellekohasel loal.

§ 80. Enne õpingute lõpetamist kutsehariduslikust õppeasutisest lahkuvale õpilasele annab õppeasutis tema õppimise kestuse ja töö tagajärgede kohta sellekohase tunnistuse.

§ 81. Kutsehariduslikus õppeasutises võivad õppida, kui selleks koolil on ruumilisi võimalusi, aineõppijad, kes õpivad üksikuid aineid või ainete rühmi. Aineõppijad, kes vastavad õpilaseks astumise nõuetele ja on täitnud vähemalt rahuldavalt kõik nõudmised, mis esitatakse klassi või kooli õpingute lõpetamiseks, võivad omandada vastavalt klassi või kooli lõpetajate õigused üldises korras.

Aineõppijad on kohustatud võtma osa nende ainete ja oskuste õppimisest, mis nad on valinud, ja kõiges alluma õppeasutise korrale.

§ 82. Kutsekeskkooli õpingute lõpetajal, kelle lõputunnistus on varustatud kooli õppenõukogu otsuse põhjal sellekohase märkusega, on õigus astuda vastavasse kõrgema astme kutsekooli; teist tüüpi kõrgema astme kutsekooli, gümnaasiumi ja muusse kooli, kus nõutakse keskkooli eelharidust, võetakse kutsekeskkooli lõpetajaid vastu korras, mis ette nähtud neisse koolidesse õpilaste vastuvõtmise määrustes, kusjuures Haridusminister määrab eksamid gümnaasiumi astujaile, olenevalt kutsekeskkooli liigist ja aineistikust.

§ 83. Kolmeaastase õppeajaga kõrgema astme kutsekooli õpingute lõpetajal on õigus astuda vastavasse kõrgemasse õppeasutisse või selle teaduskonda (osakond), nimelt:

- 1) põllundustehnikumist Tartu Ülikooli põllumajandus- ja loomaarstiteaduskonda;
- 2) aiandustehnikumist Tartu Ülikooli põllumajandus- ja arstiteaduskonna rohuteaduse osakonda;
- 3) tehnikumist ja muust kõrgema astme tehnika- ja tööstuskoolist vastavalt Tallinna Tehnikainstituuti ja kõrgemasse kujutava kunsti või rakenduskunsti õppeasutisse;
- 4) kommertsikoolist Tartu Ülikooli õigusteaduskonda ja majandusteaduskonda (õigusteaduskonna majandusosakonda) ja Tallinna Tehnika-instituudi tehnilise keemia osakonda;
- 5) kõrgema astme kodumajanduskoolist Tartu Ülikooli põllumajandus- ja majandusteaduskonda (õigusteaduskonna majandusosakonda) ja Tallinna Tehnikainstituudi tehnilise keemia osakonda.

§ 84. Haridusministri poolt määratavate täiendavate eksamite õiendamisel on kolmeaastase õppeajaga kõrgema astme kutsekooli lõpetajal õigus astuda kõigisse § 83 mittenimetatud Tartu Ülikooli teaduskondadesse ja Tallinna Tehnikainstituuti, samuti muusse kõrgematesse õppeasutistesse.

6. peatükk.

Õppeasutise lõpetamine ja kutse omandamine.

Üldeeskirjad.

§ 85. Kutseharidusliku õppeasutise õpingute lõpetamise ja kutse või kutselise nimetuse omandamise ning lõpu- ja kutsetunnistuse andmise kord ja alused nähakse ette Haridusministri määrustes või korraldustes, milles määratakse ka kutse või tegevusala lähem nimetus, välja arvatud juhud, mis on käesolevas seaduses korraldatud teisiti. Enne nende määruste ja korralduste andmist kuulab Haridusminister vastava ala ministri arvamuse.

Kutsekeskkooli õppenõukogu sellekohase otsusega varustatakse kutsekeskkooli lõputunnistus märkusega selle kohta, et lõputunnistuse omanikul on õigus astuda vastava liigi kõrgema astme kutsekooli ja üldistel alustel mõnda muu liigi kõrgema astme kutsekooli ja gümnaasiumi.

§ 86. Kui kutseharidusliku õppeasutise õpingute lõpetajal kutse omandamine teostub õppeasutise juures selleks moodustatud eksamikomisjonis, siis eksamikomisjoni koosseisus nähakse ette ka kutsealale vastava koja esindaja ja tarbe korral kohaliku koolivalitsuse, Haridusministeeriumi ja mõne teise vastava ministeeriumi esindaja.

Põllumajanduslikud õppeasutised.

§ 87. Põllumajandusliku rahvakooli ja üheaastase õppeajaga põllundus- ja aianduskooli lõpetamine toimub korras, mille määrab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktor.

§ 88. Kaheaastase õppeajaga põllunduskooli õpingute lõpetamisel korraldatakse kooli juures lõppeksam, mis on ühtlasi õppinud põllupidaja kutseeksami.

§ 89. Kaheaastase õppeajaga põllunduskooli lõpetaja — õppinud põllupidaja kutse omanik, kes on omal alal töötanud vähemalt kolm aastat ja omandanud nõutava praktika, võib õiendada õppinud talujuhi kutseeksami.

§ 90. Kaheaastase õppeajaga aianduskooli õpingute lõpetamisel korraldatakse kooli juures lõppeksam ja Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori korralduses ettenähtud praktika järel aedniku-abi kutseeksam.

§ 91. Põllunduskeskkooli õpingute lõpetamisel korraldatakse kooli juures lõppeksam, mis on ühtlasi õppinud talujuhi kutseeksamiks.

§ 92. Aianduskeskkooli õpingute lõpetamisel korraldatakse kooli juures lõppeksam, mis on ühtlasi aedniku-abi kutseeksamiks.

§ 93. Aedniku-abi kutse omanik, kes on omal alal töötanud vähemalt kolm aastat ja omandanud nõutava praktika, võib õiendada aedniku kutseeksami.

§ 94. Karjatalitajate kooli õpingute lõpetamisel korraldatakse kooli juures lõppeksam. Lõppeksami õiendanuile antakse lõputunnistus, mille alusel tunnistuse omanik omandab õppinud karjatalitaja nimetuse.

§ 95. Kontrollassistentide kooli lõpetamisel korraldatakse kooli juures õpingute lõpetajaile lõppeksam ja Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori korralduses ettenähtud praktika järel kontrollassistenti kutseeksam.

§ 96. Kontrollassistenti kutse omanik, kes on omal alal töötanud vähemalt kolm aastat ja omandanud nõutava praktika, võib õiendada vanema kontrollassistenti kutseeksami.

§ 97. Piimanduskooli lõpetamisel korraldatakse kooli juures õpingute lõpetajaile lõppeksam ja Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori korralduses ettenähtud praktika järel meieri-abi kutseeksam.

§ 98. Meieri-abi kutse omanik, kes on omal alal töötanud vähemalt kolm aastat ja omandanud nõutava praktika, võib õiendada meieri kutseeksami.

§ 99. Piimanduskooli juurde asutatud juustumeistrite ja koorejaama juhatajate eriklassi lõpetajaile korraldatakse kooli juures lõppeksam, mis on ühtlasi juustumeistri-abi kutseeksamiks või vastavalt eksamiks koorejaama juhataja nimetuse taotlejaile. Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori korralduses nähakse ette juustumeistri-abi kutsetunnistuse ja koorejaama juhataja nimetuse andmise kord.

§ 100. Juustumeistri-abi kutse omanik, kes on omal alal töötanud vähemalt kolm aastat ja omandanud nõutava praktika, võib õiendada juustumeistri kutseeksami.

§ 101. Põllutöö- ja maaparanduskooli maaparandusmeistrite eriklassi lõpetajaile korraldatakse kooli juures lõppeksam ja Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori korralduses ettenähtud praktika järel maaparandusmeistri-abi kutseeksam.

§ 102. Maaparandusmeistri-abi kutse omanik, kes on omal alal töötanud vähemalt kolm aastat ja omandanud nõutava praktika, võib õiendada maaparandusmeistri kutseeksami.

§ 103. Piiritusmeistri eriklassi lõpetajaile korraldatakse kooli juures lõppeksam ja Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori korralduses ettenähtud praktika järel piiritusmeistri-abi kutseeksam.

§ 104. Piiritusmeistri-abi kutse omanik, kes on omal alal töötanud vähemalt kolm aastat ja omandanud nõutava praktika, võib õiendada piiritusmeistri kutseeksami.

§ 105. Tööjuhatajate kooli õpingute lõpetajaile korraldatakse kooli juures lõppeksam ja Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori korralduses ettenähtud praktika järel tööjuhataja kutseeksam.

§ 106. Tööjuhataja kutse omanik, kes on omal alal töötanud vähemalt kolm aastat ja omandanud nõutava praktika, võib õiendada vanema tööjuhataja kutseeksami.

§ 107. Põllundus- ja aiandustehnikumi õpingute lõpetamisel korraldatakse kooli juures lõppeksam. Põllundus- ja aiandustehnikumi lõputunnistuse omanik saab põllundus- või aiandustehniku kutse pärast kolmeaastast vastavat praktikat.

§ 108. Teiste §§ 88—107 mittenimetatud põllumajanduslikkude õppeasutiste õpingute lõpetamine ja kooli lõpetajaile lõputunnistuse andmine toimub korras, mis määratakse Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna poolt. Haridusministril on õigus Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori ettepanekul varustada vajaduse korral sellise õppeasutise lõputunnistuse vorm lõpetaja oskust mainiva nimetusega.

Tehnilised ja tööstuslikud õppeasutised.

§ 109. Keskastme tehnika- ja tööstuskooli õpingute lõpetamise järel korraldatakse kooli juures lõppeksam, mis on ühtlasi õppinud töölise või sellele vastava muu nimetusega õppinud oskustöölise kutseeksamiks.

§ 110. Keskastme tehnika- ja tööstuskooli lõpetaja, kes on omandanud õppinud töölise või muu sellele vastava kutse ja on omal alal töötanud kolm aastat, võib õiendada meistrieksami.

§ 111. Kolmeaastase õppeajaga kõrgema astme tehnikakooli (tehnikumi) lõpetaja omandab tehniku või maamõõtja kutse tehnikute ja maamõõtjate kutsetegevust käsitlevas seaduses ettenähtud korras.

Kõrgema astme tööstuskooli lõpetajale antavate kutsete nimetused ja kutse andmise korra määrab Vabariigi Valitsus vastava kooli asutamisel.

§ 112. Tööstusõpilaste kooli või kursuse õpingute lõpetamine toimub korras, mille määrab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktor. Tööstusõpilaste kooli lõpetajale antakse lõputunnistus.

§ 113. Õppetöökoja lõpetajatel, kes on lõpetanud tööstusõpilaste kooli või sellele vastava kursuse, teostub õppinud töölise või sellele vastava muu õppinud oskustöölise kutse omandamine tööoskusametis või õppetöökoja juures selleks Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna poolt ettenähtud korras moodustatud eksamikomisjonis.

§ 114. Teiste § 109—113 mittenimetatud tehniliste ja tööstuslikkude õppeasutiste õpingute lõpetamine ja kooli lõpetajatele lõputunnistuste andmine toimub korras, mis määratakse Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna poolt. Haridusministril on õigus Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori ettepanekul varustada tarbe korral sellise õppeasutise lõputunnistuse vorm lõpetaja oskust mainiva nimetusega.

Majanduslikud õppeasutised.

§ 115. Keskastme majanduskooli õpingute lõpetajaile korraldatakse kooli lõpetamisel lõppeksam ja pärast üheaastast nõutavat praktikat õppinud majandusametniku või õppinud kaupleja kutseksam.

Õppinud majandusametniku ja õppinud kaupleja lähem kutsealane nimetus määratakse Haridusministri sellekohase korralduse põhjal.

§ 116. Paragrahvis 115 ettenähtud korras omandatud õppinud majandusametniku või õppinud kaupleja kutsetunnistuse omanik, kes on töötanud omal alal vähemalt kolm aastat, võib õiendada vanema õppinud majandusametniku või vanema õppinud kaupleja eksami.

§ 117. Kõrgema astme majanduskooli lõpetajale korraldatakse kooli lõpetamisel lõppeksam ja ta võib õiendada õppinud büroojuhi või õppinud ärijuhi eksami pärast vähemalt kolmeaastast tegevust vastaval alal.

§ 118. Paragrahvides 115—117 nimetatud majanduskooli lõpetajale antakse kooli poolt lõputunnistus ja kutseeksami õiendanule eksamikomisjoni poolt kutsetunnistus.

§ 119. Majandusõpilaste kooli või kursuse õpingute lõpetamine toimub korras, mille määrab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond.

Majandusõpilaste kooli lõpetajale antakse lõputunnistus.

§ 120. Teiste § 115—119 mittenimetatud majanduslike õppeasutiste lõpetamine ja kooli lõpetajatele lõputunnistuse andmine toimub korras, mis määratakse Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna poolt. Haridusministril on õigus Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori ettepanekul varustada sellise õppeasutise lõputunnistuse vorm lõpetaja oskust mainiva nimetusega.

Kodumajanduslikud õppeasutised.

§ 121. Üheaastase õppeajaga kodumajanduskooli ja kodundusõpilaste kooli õpingute lõpetamine toimub korras, mille määrab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond. Nende koolide lõpetajaile korraldatakse lõppeksam, kusjuures need, kel on täidetud kooli lõpetamise korras ettenähtud praktika, omandavad ühtlasi koduabilise nimetuse.

Eksami õiendanule antakse vastav tunnistus.

§ 122. Kaheaastase õppeajaga kodumajanduskooli õpingute lõpetamisel korraldatakse kooli juures lõppeksam, mis on ühtlasi õppinud majapidaja kutseeksamiks üldisel või kitsamal kodunduslikul erialal. Kutsetunnistuse saamiseks nõutav praktika nähakse ette kooli lõpetamise korras.

§ 123. Kodumajanduskeskkooli õpingute lõpetamisel korraldatakse kooli juures lõppeksam, mis on ühtlasi õppinud perenaise kutseeksamiks. Kutsetunnistuse saamiseks nõutav praktika nähakse ette kooli lõpetamise korras.

§ 124. Õppinud majapidaja kutse omanik, kes on omal alal töötanud vähemalt kolm aastat ja omandanud nõutava praktika, võib õiendada õppinud perenaise kutseeksami.

§ 125. Kolmeaastase õppeajaga kõrgema astme kodumajanduslike ja kodumajanduslike erikoolide õpingute lõpetamisel korraldatakse kooli juures lõppeksam. Lõputunnistuse omanik saab pärast kolmeaastast praktikat omal erialal kodundusnõuandja kutse vastaval erialal.

§ 126. Teiste § 121—125 mittenimetatud kodumajanduslike õppeasutiste õpingute lõpetamine ja kooli lõpetajatele lõputunnistuste andmine toimub korras, mis määratakse Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna poolt. Haridusministril on õigus Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori ettepanekul varustada sellise õppeasutise lõputunnistuse vorm lõpetaja oskust mainiva nimetusega.

7. peatükk.

Kutsehariduslike õppeasutiste majapidamine.

§ 127. Kutseharidusliku õppeasutise töökojad, laboratooriumid ja muud ettevõtted peavad oma majapidamise korraldusega vastama õppe- ja kasvatustöö sihtidele ja huvidele, olema alati korras ja heaks eeskujuks ning

sellistena aitama kaasa teadmiste ja oskuste levitamisele ka väljaspool õppeasutist.

§ 128. Kutsehariduslik õppeasutis võib oma õppetööks vastu võtta vajaliste tööde tellimisi ja müüa valmistatud esemeid ja saadusi, kusjuures tegevust sel alal ei loeta ärilise iseloomuga tegevuseks.

Tellimiste vastuvõtmise ulatuse ning valmistatud esemete ja saaduste müügi ligemad alused määrab Haridusminister sellekohases määruses.

§ 129. Kutsehariduslike õppeasutiste kinnisvarad ja vallasvarad on vabastatud kõigist riigi- ja omavalitsusmaksudest ja naturaalkohustustest, välja arvatud teetegemis-kohustus.

§ 130. Riigi poolt ülalpeetava kutseharidusliku õppeasutise õppemaksudest, töökodadest ja muudest tuluallikatest saadud summad moodustavad õppeasutise erisummad.

§ 131. Riigi poolt ülalpeetava kutseharidusliku õppeasutise erisummad kasutatakse sama õppeasutise otstarveteks, eeskätt seadmete ja õppevahendite soetamiseks.

Nende summade eelarve koostab õppeasutise juhataja ja kinnitab Haridusminister Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori ettepanekul.

§ 132. Riigi poolt ülalpeetavate kutsehariduslike õppeasutiste põllumajapidamiste korraldamine toimub sellekohase seaduse alusel, kusjuures koolide koolitööks ja õpilaste praktikaks kasutatavad põllumajapidamised on vabastatud kõigist riigi- ja omavalitsusmaksudest ja naturaalkohustustest, välja arvatud teetegemis-kohustus.

§ 133. Omavalitsuse poolt ülalpeetava kutseharidusliku õppeasutise õppemaksudest, töökodadest, põllumajapidamisest ja muudest tuluallikatest saadud summad moodustavad õppeasutise erisummad, mida tarvitatakse õppeasutise ülalpidaja poolt kinnitatud eelarvete järgi sama kooli tarvete soetamiseks, eeskätt õppeasutise varustamiseks seadmete ja õppevahenditega. Ainult põllumajapidamisest saadud summasid võib õppeasutise ülalpidaja kasutada Haridusministri nõusolekul ka muudeks hariduslikeks otstarveteks. Tarbe korral võib Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktori nõusolekul koostada põllumajapidamise kohta omaette eelarve ja aruande.

Erisummade eelarvest ja kasutamise aruandest saadetakse üks eksemplar Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonnale.

§ 134. Kutseharidusliku eraõppeasutise õppemaksudest, töökodadest, põllumajapidamisest ja muudest tuluallikatest saadud summad kasutatakse õppeasutise ülalpidaja poolt eeskätt õppeasutise ülalpidamiseks. Nende summade eelarve kinnitab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktor, kuna aruande on õppeasutise ülalpidaja kohustatud esitama Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonnale osakonna poolt määratud tähtjaks.

§ 135. Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktoril ja tema poolt volitatud ametiisikul on õigus igal ajal revideerida § 132—134 tähendatud õppeasutiste majapidamisi.

§ 136. Käesoleva seaduse § 128—135 pole kehtivad õppetallundite ja õppekodude kohta.

8. peatükk.

Ametisolevad isikud.

§ 137. Kutsehariduslikus õppeasutises on järgmised ametisolevad isikud: juhataja (kolmeaastase õppeajaga kõrgema astme õppeasutises direk-

tor), õpetajad, arst, vajaduse piirides asjaajaja ning muud ametiisikud ja teenijad.

Kui klassikomplektide arv õppeasutises (õppeasutistes) on vähemalt kuus, siis seatakse ametisse juhataja abi (kolmeaastase õppeajaga kõrgema astme õppeasutises inspektor).

Klassikomplektide arvu igas õppeasutises töökorraldusest ja õpilaste arvust olenevalt määrab iga kooli kohta Haridusminister eelarves ettenähtud krediitide piirides, kusjuures kooli majapidamise juhatamist võib arvata kuni kahe klassikomplekti ette.

§ 138. Juhataja kohuseks on õppeasutise õppe- ja kasvatustöö ning majandusala juhtimine ja arendamine, vastutus õppetöö korralikkuse ning õppeasutise varade korrasoleku eest ja õppeasutise asjaajamine kooskõlas seaduste ja määruste ning õppenõukogu otsustega. Eriti on juhataja ülesandeks:

- 1) õppeasutise esindamine ja asjaajamise juhtimine;
- 2) õppeasutisse puutuvate küsimuste selgitamine ja esitamine õppenõukogule otsustamiseks;
- 3) juhatuste andmine õpetajaile õppe- ja kasvatustöös, kusjuures juhatajal on õigus õpetajaile korratuste puhul teha märkusi ja hoiatusi;
- 4) õppe- ja kasvatustöö jaotamine õppejõudude vahel Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna poolt antavates juhendites ettenähtud alustel ja korras;
- 5) järelevalve ja hoolitsemine, et õppetöö toimuks takistamatult ja et kõik õpetajad ja õpilased täidaksid oma kohuseid korralikult;
- 6) õppeasutise seadmete, õppeabinõude ja materjalide soetamine;
- 7) õppeasutise eelarve ja aruande koostamine;
- 8) õppeasutise asjaajaja ja teenijate ametisse määramine ja ametis vabastamine ning nende ametipuhkusele lubamine;
- 9) õppeasutise lõpetajaile praktika- ja teenistuskoha soovitamine tarviduse ja võimaluse piirides.

§ 139. Juhataja abi on õppeasutise sisemises ning kasvatuslikus tegevuses abiks juhatajale ja täidab viimase puudumise või haiguse korral tema kohuseid.

Õppeasutises, kus ei ole juhataja abi, määrab juhataja endale õppeasutisest puudumise ajaks asetäitja õpetajate hulgast.

§ 140. Õpetaja kohuseks on õppe- ja kasvatustöö, õppenõukogu koosolekutest osavõtmine ning selle otsuste kui ka juhataja korralduste täitmine, kusjuures õpetajal ei ole õigust keelduda temale määratavast õppe- ja kasvatus-tööst.

§ 141. Õppetegevusest ja ka õppenõukogu koosolekust puudumise korral on õpetaja kohustatud teatama sellest aegsasti õppeasutise juhatajale ühes puudumise põhjuste märkimisega.

§ 142. Õppeaasta algul esitab õpetaja oma aine või eriala töökava juhataja kaudu õppenõukogule kooskõlastamiseks teiste ainete või erialade töökavadega ja heakskiitmiseks. Vähemalt iga poolaasta lõpul teatab õpetaja õppenõukogule, mis määral ta on suutnud täita kavas tähendatud nõudmisi.

§ 143. Kasvatuslikkude ülesannete lähemateks täitjateks üksikuis klassides valib õppenõukogu õppejõudude hulgast klassijuhatajad, kelle kohused määrab õppenõukogu Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna vastava juhendi põhjal.

Samuti valib õppenõukogu õppejõudude hulgast õppenõukogu sekretäri.

§ 144. Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna direktor võib määrata üksikutes kolmeaastase õppeajaga kõrgema astme koolides abiks kooli juhatajale õppejõudude seast osakonnajuhataja (osakonnajuhatajad) ja määrata nende ülesanded.

§ 145. Õppeasutise ülalpidaja on kohustatud palkama kooliarsti, kelle ülesandeks on õpilaste tervise eest hoolitsemine ning nende arstimine, valve kooliruumides tervishoiulise seisukorra järele ja nõuandmine õppenõukogule kooli tervishoiusse puutuvates küsimustes. Kooliarsti võib palgata ka mitmele koolile ühise.

Õppeasutise arsti lähema töökorralduse määrab koolijuhataja ettepanekul Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond.

§ 146. Asjaajaja on õppeasutise kantselei ja majanduslikkude asjade korraldajaks.

§ 147. Õppeasutises on tarvilik arv teenijaid, kelle kohused määrab õppeasutise juhataja.

9. peatükk.

Õppenõukogu.

§ 148. Õppenõukogu liikmeteks on õppeasutise õppejõud, kooliarst, õpilaste vanemate esindaja, kui õpilaste vanemate koosolekut on nende elukoha küllaldase läheduse tagajärjel võimalik kokku kutsuda, ja hoolekogu esindaja, ku hoolekogu on moodustatud.

Haridusministri otsusega võib õppenõukogu liikmete arvu täiendada vastava koja esindajaga.

§ 149. Õppenõukogu ülesandeks on õppe- ja kasvatusküsimuste ning nendega ühenduses olevate muude õppeasutise olukorrasse puutuvate küsimuste lahendamine. Eriti kuulub õppenõukogu tegevuspiirkonda:

- 1) õppe- ja kasvatusviiside arutamine;
- 2) õppekava läbivõtmise ulatuse arutamine, töökavade läbivaatamine ja heakskiitmine;
- 3) õppetööks vajaliste õppeabinõude valimine;
- 4) õpilaste vastuvõtmine, vastavatesse klassidesse paigutamine ja õppeasutisest eemaldamine, viimasel juhul teatades sellest kohalikule koolivalitsusele ja Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonnale ühes koolist eemaldamise põhjustega;
- 5) õpilaste käitumise ja hoolsuse hindamine, nende klassist klassi üleviimine ja kooli lõpetamise otsustamine;
- 6) kehvemate andekate õpilaste õppemaksust vabastamine ja õpilastele toetussummade ja toetuslaenude määramine;
- 7) koolielu korraldavate kodukordade vastuvõtmine;
- 8) esindajate valimine õpilaste vanemate komiteesse.

§ 150. Õppenõukogu koosolekuid peetakse tarviduse järgi.

§ 151. Õppenõukogu koosoleku kutsub kokku õppeasutise juhataja või tema asetäitja omal algatusel või vähemalt $\frac{1}{3}$ liikmete nõudmisel.

§ 152. Õppenõukogu koosoleku päevakorra koostab õppeasutise juhataja või tema asetäitja.

■ Igal õppenõukogu liikmel on õigus teha juhatajale ettepanekuid küsimuste päevakorda võtmiseks.

§ 153. Õppenõukogu koosolekut juhatab õppeasutise juhataja või tema asetäitja, protokollib õppenõukogu sekretär.

§ 154. Õppenõukogu koosolekul arutatud küsimused ja vastuvõetud otsused kantakse protokolliraamatusse.

§ 155. Õppenõukogu koosolek on otsusevõimeline, kui koosolekust võtab osa vähemalt $\frac{2}{3}$ õppejõududest, nende hulgas õppeasutise juhataja või tema asetäitja.

§ 156. Koosoleku otsus on maksev, kui selle poolt on enam kui pooled koosolijaist. Häälte poolnemise korral on otsustajaks juhataja hääl.

Kui juhataja õppenõukogu otsusega ei ühine, läheb küsimus enne otsuse täideviimist Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonnale otsustamiseks.

§ 157. Õppenõukogu koosoleku protokollile kirjutavad alla koosolekust osavõtnud õppenõukogu liikmed.

10. peatükk.

Õpilaste vanemate esindus.

§ 158. Õppeasutise ja kodu vahel lähema ühenduse loomiseks kutsub õppeasutise juhataja kokku õpilaste vanemate koosoleku, kui see õpilaste vanemate elukoha läheduse suhtes on võimalik, vähemalt kaks korda aastas.

§ 159. Õpilaste vanemate koosoleku ülesandeks on õpilaste abistamise ja õppe- ning kasvatustöösse puutuvate küsimuste arutamine ja tarbe korral oma soovide esitamine õppenõukogule.

§ 160. Õpilaste vanemate koosolek on otsusevõimeline, kui on koos $\frac{1}{5}$ kõigist õpilaste vanematest või hooldajatest.

§ 161. Õppeasutise õppejõud võivad õpilaste vanemate koosolekust osa võtta sõnaõigusega.

§ 162. Õpilaste vanemate koosolekul otsustatakse küsimused liht- häälteenamusega.

§ 163. Õpilaste vanemate koosoleku algul valitakse koosoleku juhataja ja protokollikirjutaja lihthäälteenamusega. Koosoleku protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja, protokollikirjutaja ja koosoleku poolt valitud 3 õpilaste vanemat.

§ 164. Õpilaste vanemate koosoleku sellekohase otsuse põhjal asutatakse õppeasutise juurde õpilaste vanemate komitee. Komitee liikmed valib koosolek õpilaste vanemate või hooldajate hulgast üheks aastaks — iga klassi kohta kaks esindajat, kes koos õppeasutise juhatajaga ja õppenõukogu poolt valitud kahe õpetajaga moodustavad õpilaste vanemate komitee koosseisu.

Õpilaste vanemate komitee valib endale esimehe, esimehe asetäitja, laekahoidja ja sekretäri.

§ 165. Õpilaste vanemate komitee aitab alal hoida ning süvendada ühendust õppeasutise ja kodu vahel, arutab kasvatusküsimusi, aitab korraldada õpilaste toitlustamist ja hoolitseda õpilaste tervishoiu eest, organiseerib õpilastele kohaseid meelelahutusi ning õppekäike ja püüab soodustada keh- vemate õpilaste töötingimusi, neile ainelise toetuse muretsemisega.

§ 166. Õpilaste vanemate komitee valib õppenõukogusse ühe esin- daja, kellel on õigus jälgida õppetööd. Vanemate komitee esindaja ei ole õigus- tatud tegema märkusi õppejõule, kuid ta võib esitada oma arvamusi ja tähe- lepanekuid õppeasutise juhatajale.

§ 167. Õpilaste vanemate komitee koosoleku kutsub kokku ja juha- tab komitee esimees või tema äraolekul esimehe asetäitja. Koosolek on otsu- seväimeline, kui on koos vähemalt pooled liikmed, nende hulgas komitee esi-

mees või tema äraolekul esimehe asetäitja ja koolijuhataja. Otsuse tegemiseks on tarvis, et selle poolt oleksid enam kui pooled koosolijaist.

11. peatükk.

Hoolekogu.

§ 168. Kutseharidusliku õppeasutise juurde võib asutada hoolekogu õppeasutise ülalpidaja ettepanekul Haridusministri otsusega.

§ 169. Õppeasutise hoolekogu liikmeiks on:

- 1) õppeasutise juhataja;
- 2) õppenõukogu esindaja, kes valitakse õppeaasta algul üheks aastaks;
- 3) õppeasutise ülalpidaja 1—3 esindajat, kelle volituse kestuse määrab ülalpidaja;
- 4) õpilaste vanemate 1—2 esindajat, kes valitakse õppetegevuse aasta algul üheks aastaks;
- 5) kooliarst;
- 6) esindaja iga asutise, isiku või toetajate-rühma poolt, kes toetab õppeasutist vähemalt ühe viiendiku majanduslikkude kulude summa suuruses, kusjuures volituse kestuse toetuseandmise aasta ulatuses määrab volitaja;
- 7) vastava koja ja vastava kutseala tegelaste esinduse poolt 1—3 esindajat, kui Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond on sellise kutseala vastavuse määranud, kusjuures esindaja volituse kestus on üks aasta.

§ 170. Hoolekogu ülesandeks on hoolitseda õppeasutise eest üldse, eriti tema majandusliku külje eest. Selle ülesande täitmise alal kuulub hoolekogu tegevuspiiri:

- 1) õpilaste toitlusolude korraldamine ja tervishoiu eest hoolitsemine;
- 2) puudustkannatavale õpilastele toetuse muretsemine;
- 3) ettepanekute tegemine uute töö- ja tegevusalade ning õppeainete õppeasutise tegevuskavva võtmise ja olevate muutmise asjas;
- 4) õppeasutise erikapitalide valitsemine ja tarvitamine, kuivõrd see seaduste ja erimääruste kaudu ei ole korraldatud teisiti;
- 5) õppeasutise eelarve läbivaatamine;
- 6) õppeasutise majandusliku aruande läbivaatamine ja oma tegevusaruande koostamine;
- 7) esindaja valimine õppenõukogusse;
- 8) hoolitsemine õpilaste praktiseerimisvõimaluste ja lõpetajate teenistuse saamise eest.

§ 171. Hoolekogu poolt valitud esindajal on õigus jälgida õppetööd õppeasutises, kuid ei ole õigust avaldada arvamusi õppetöö ruumis või muus töötamiskohas ega teha märkusi õppejõududele; ta võib avaldada oma arvamusi õppeasutise juhatajale või hoolekogule.

§ 172. Hoolekogu valib oma liikmete hulgast iga kooliaasta algul juhataja ja tema asetäitja ning sekretäri ja laekuri.

§ 173. Hoolekogu koosolekuid peetakse vajaduse järgi.

§ 174. Hoolekogu kokkukutsumine on hoolekogu juhataja või tema äraolekul juhataja asetäitja ülesanne. Hoolekogu kutsutakse kokku erakorraliselt, kui seda nõuab vähemalt 3 liiget või õppeasutise juhataja.

§ 175. Hoolekogu koosolek on otsusevõimeline, kui sellest võtab osa vähemalt pool liikmetest, nende hulgas hoolekogu ja õppeasutise juhatajad või nende asemikud.

§ 176. Kui hoolekogu ja õppenõukogu arvamused erinevad, siis lahendab küsimuse vastav linna- või maakoolivalitsus või vähemusrahvuse kultuurivalitsus, riigi õppeasutistes Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond.

12. peatükk.

Kutseharidusliku õppeasutise õigused.

§ 177. Kutsehariduslikul õppeasutisel on pitsat, mille vormi kinnitab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond.

§ 178. Kõik õppeasutisse puutuvad aktid, avaldused, kinnituskirjad, väljaantavad arved ja muud paberid on tempelmaksuvabad.

§ 179. Avalikkude kutsehariduslike õppeasutiste tarvidusteks Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna loal välismaalt toodavad õppeseadmed ja õppeabinõud ning nende osad ja õppematerjalid, raamatud ja muud õppevahendid on tollimaksuvabad; eraõppeasutiste tarvidusteks välismaalt toodavad õppeseadmed ja õppeabinõud ning nende osad ja õppematerjalid, raamatud ja muud õppevahendid vabastatakse tollimaksust Tolliseaduses ettenähtud korras.

13. peatükk.

Seaduse elluviimine.

§ 180. Käesolev seadus hakkab kehtima avaldamisega.

Samast ajast kaotavad kehtivuse:

- 1) Tööstuslike koolide seadus (RT 1 — 1926, 1; RT 18 — 1930, 109; RT 59 — 1935, 543);
- 2) Majanduskoolide seadus (RT 1 — 1926, 2; RT 18 — 1930, 110);
- 3) Põllumajandusliku kutsehariduse korraldamise seadus (RT 24 — 1931);
- 4) Kodumajandusliku kutsehariduse korraldamise seadus (RT 35 — 1935, 322);
- 5) Tallinna Tehnikumi seadus (RT 98 — 1928, 590).

Tallinnas, 18. juunil 1937.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

A. Jaakson

Haridusminister.

471. Riigivanema otsus nr. 357.

16. juunil 1937.

I.

Moodustada Tallinnas riikliku õppeasutusena avatud „Inglise Kolledži“, arvates 1. augustist 1937, ümber „Riiklikuks Kolledžiks“ Tallinnas, mis koosneb 4 algkooli, 5 progümnaasiumi ja 3 gümnaasiumi klassist.

II.

Avada „Riiklikus Kolledžis“ arvates 1. augustist 1937 kõik neli algkooli ja kõik viis progümnaasiumi klassi ning gümnaasiumi ühe I klassi, 1. augustist 1938 gümnaasiumi ühe II klassi ja 1. augustist 1939 gümnaasiumi ühe III klassi.

III.

Luban töötada „Riiklikus Kolledžis“ 1937/1938 kooliaastal keskkooli (1922 a. seadus) ühel V klassil ja avada „Riikliku Kolledži“ progümnaasiumi osas järgmised paralleelklassid:

- 1) 1937/1938 kooliaastaks ühe II, ühe III, ühe IV ja ühe V klassi,
- 2) 1938/1939 kooliaastaks ühe III, ühe IV ja ühe V klassi,
- 3) 1939/1940 kooliaastaks ühe IV ja ühe V klassi ja
- 4) 1940/1941 kooliaastaks ühe V klassi.

Võtta „Riikliku Kolledži“ ülalpidamise kulud ja õppejõudude palgad täielikult riigi kanda.

V.

Kinnitan „Riiklikus Kolledžis“ õpetatavateks võõrkeelteks: esimeseks võõrkeeleks inglise ja teiseks võõrkeeleks saksa keele.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

A. Jaakson
Haridusminister.

472. Riigivanema otsus nr. 358.

16. juunil 1937.

I.

Keskkoolide seaduse muutmise seaduse (RT 42 — 1937) § 3 alusel moodustada, alates 1. augustist 1937, ümber avatud järgmised sihtasutuste, eraorganisatsioonide ja isikute poolt ülalpeetavad erakeskkoolid:

1. Sihtasutuse „Jakob Vestholmi Poeglaste Era-Humanitaargümnaasiumi“ poolt ülalpeetav Jakob Vestholmi Poeglaste Erakeskkool — „Jakob Vestholmi Eraprogümnaasiumiks“ (poeglastele), Tallinnas, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi.

2. Sihtasutuse „Elfriede Lenderi Tütarlaste Eragümnaasiumi“ poolt ülalpeetav Elfriede Lenderi Tütarlaste Erakeskkool — „Elfriede Lenderi Eraprogümnaasiumiks“ (tütarlastele), Tallinnas, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi.

3. H. Kubu poolt ülalpeetav H. Kubu Tütarlaste Erakeskkool Tallinnas — Sihtasutuse „Tallinna Erakolledži“ poolt ülalpeetavaks „Tallinna Erakolledži Progümnaasiumiks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi.

4. Sihtasutuse „Hugo Treffneri Gümnaasiumi“ poolt ülalpeetav Hugo Treffneri Poeglaste Erakeskkool Tartus — a) „Hugo Treffneri Eraprogümnaasiumiks“ (poeglastele), Tartus, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi ja b) „Hugo Treffneri Erareaalkooliks“ (poeglastele), Tartus, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik kolm klassi.

5. Sihtasutuse „Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Tütarlaste Erakeskkool Tartus — a) „Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Eraprogümnaasiumiks“ (tütarlastele) Tartus, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi,

ja b) „Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Erareaalkooliks“ (tütarlastele) Tartus, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik kolm klassi.

6. Sihtasutuse „Viljandi Eesti Haridusseltsi Tütarlaste Eragümnaasiumi“ poolt ülalpeetav Viljandi Eesti Haridusseltsi Tütarlaste Erakeskkool — „Viljandi Eraprogümnaasiumiks“ (tütarlastele), milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi.

7. Sihtasutuse „Võrumaa Rahvahariduse Seltsi Eragümnaasiumi“ poolt ülalpeetav Võru Rahvahariduse Seltsi Erakeskkool — a) „Võru Eraprogümnaasiumiks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi ja b) „Võru Erareaalkooliks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik kolm klassi ning avada juurde 1937/1938 kooliaastaks üks I klass.

8. Otepää Hariduse Seltsi poolt ülalpeetav Otepää Erakeskkool — „Otepää Eraprogümnaasiumiks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi.

II.

Võtta riigi kanda Õppejõudude tasude seaduses ettenähtud ulatuses:

1. Viljandi Eraprogümnaasiumi, Võru Eraprogümnaasiumi, Võru Erareaalkooli, Hugo Treffneri Erareaalkooli ja Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Erareaalkooli õppejõudude palgad kõigis klassides ja

2. Jakob Vestholmi Eraprogümnaasiumi, Elfriede Lenderi Eraprogümnaasiumi, Tallinna Erakolledži Progümnaasiumi, Hugo Treffneri Eraprogümnaasiumi, Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Eraprogümnaasiumi ja Otepää Hariduse Seltsi Eraprogümnaasiumi õppejõudude palgad III, IV ja V klassides.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

A. Jaakson

Haridusminister.

473. Riigivanema otsus nr. 359.

16. juunil 1937.

Keskkoolide seaduse muutmise seaduse (RT 42 — 1937) § 3 alusel moodustada alates 1. augustist 1937 ümber avatud asutuste, eraorganisatsioonide ja isikute poolt ülalpeetavad erakeskkoolid järgmisteks eraprogümnaasiumideks ja erareaalkoolideks:

1. Eesti-Prantsuse Haridusekorralduse Asutuse poolt ülalpeetav Prantsuse Lütseumi Erakeskkool Tallinnas — „Prantsuse Lütseumi Eraprogümnaasiumiks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi.

2. Seltsi „Vene Kool Eestis“ poolt ülalpeetav Vene Erakeskkool Tallinnas — „Tallinna Vene Eraprogümnaasiumiks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi.

3. Eestimaa Üldkasulise Seltsi poolt ülalpeetav Tallinna Doomkooli Erakeskkool — „Tallinna Doomkooli Eraprogümnaasiumiks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi.

4. Juudi Vähemusrahvuse Kultuurvalitsuse poolt ülalpeetav Tallinna Juudi Erakeskkool — „Tallinna Juudi Erareaalkooliks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik kolm klassi.

5. Zeeh Asutuse Toetajate Seltsi poolt ülalpeetav Tütarlaste Erakeskkool Rakveres — „Rakvere Erareaalkooliks“ (tütarlastele), milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik kolm klassi.

6. Pärnu Kooliseltsi poolt ülalpeetav Pärnu Saksa Erakeskkool — „Pärnu Saksa Eraprogümnaasiumiks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi.

7. Tartu linna poolt ülalpeetav Tartu Linna Õhtune Erakeskkool — „Tartu Erareaalkooliks“, milles jätta töötama 1937/1938 kooliaastaks üks II ja üks III klass ja 1938/1939 kooliaastaks üks III klass.

8. Eliisekooli Toetamise Seltsi poolt ülalpeetav Eliisekooli Erakeskkool Tallinnas — „Eliisekooli Eraprogümnaasiumiks“, milles jätta töötama 1937/1938 kooliaastaks üks V klass.

9. Anna Tõrvand-Tellmanni poolt ülalpeetav Inglise Kolledži Erakeskkool Tallinnas — „Anna Tõrvand-Tellmanni Erakolledži Progümnaasiumiks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi.

10. Saksa Erakoolide ja Puudusesolevate Koolilaste Toetamise Seltsi Kuressaare osakonna poolt ülalpeetav Kuressaare Saksa Erakeskkool — „Kuressaare Saksa Erareaalkooliks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik kolm klassi.

11. Saksa Erakoolide ja Puudusesolevate Koolilaste Toetamise Seltsi Rakvere osakonna poolt ülalpeetav Rakvere Saksa Erakeskkool — „Rakvere Saksa Erareaalkooliks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik kolm klassi.

12. Valga Püha Jaani koguduse Naiskomitee poolt ülalpeetav Valga Läti Erakeskkool — „Valga Läti Erareaalkooliks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik kolm klassi.

13. Rootsi Hariduseltsi poolt ülalpeetav Rootsi Erakeskkool Haapsalus — „Rootsi Eraprogümnaasiumiks“ Haapsalus, milles avada 1. augustist 1937 alates üks II ja üks V klass ja teised klassid vajaduse korral.

14. Saksa Vähemusrahvuse Kultuurvalitsuse poolt ülalpeetav Tallinna Saksa Tütarlaste Erakeskkool — „Tallinna Saksa Eraprogümnaasiumiks“ (tütarlastele), milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 kõik viis klassi.

15. Tallinna Rahvaülikooli Seltsi Keskkooli Erakursused — „Tallinna Rahvaülikooli Seltsi Erakolledži Reaalkooliks“, milles avada alates 1. augustist 1937 kõik kolm klassi.

16. Juudi Vähemusrahvuse Kultuurvalitsuse poolt ülalpeetav Tartu Juudi Erakeskkool — „Tartu Juudi Erareaalkooliks“, milles jätta töötama alates 1. augustist 1937 üks I ja üks II klass ning avada juurde üks III klass.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

A. Jaakson
Haridusminister.

474. Siseministri sundmäärus nr. 23.

Alus: Kaitseseisukorra seaduse (RT 61 — 1930, 73 ning 99 — 1934, 20, 73, 78 ning 81 — 1935 ja 29 — 1936) § 9 p. 1, 2 ja 8.

Avaliku korra huvides panen kehtima järgmise sundmääruse:

§ 1. Riigivanema, Sõjavägede Ülemjuhataja ja Vabariigi Valitsuse liikmete portreefotode, portreejooniste, portreemaalide ja portreeskulptuuride igasugune paljundamine müügiks või mõnel muul teel levitamiseks või avalikuks väljapanemiseks on keelatud ilma Siseministeeriumi üldosakonna direktori loata.

Müüa või muul teel levitada või avalikult välja panna on lubatud ainult neid käesoleva paragrahvi esimeses lõikes tähendatud tooteid, mille paljundamiseks on antud luba. Need tooted peavad kandma märkust: „Paljundamisele lubatud. Siseministeeriumi üldosakonna direktor.“

§ 2. Käesoleva sundmääruse § 1 ettenähtud lubade nõutamisel tuleb esitada vastavatest toodetest näited Siseministeeriumi üldosakonnale.

§ 3. Karistused käesoleva sundmääruse rikkumise eest on nähtud ette Kaitseseisukorra seaduse § 9 p. 2.

Tallinnas, 30. juunil 1937.

K. Eenpalu
Siseminister
Sisekaitse ülema ülesannetes.

475. Välisministeeriumi teadaanne.

Välisministeerium teatab, et Varssavis 29. mail 1937 allakirjutatud Eesti-Poola Tariifiprotokollis lisaprotokoll (RT 48 — 1937) hakkas esialgselt kehtima arvates 15. juunist 1937.

Tallinnas, 26. juunil 1937.

Välisministri k.t. O. Kask.

476. Tariifinõukogu otsus 18. juunist 1937 raudtee kaubaveotariifi nr. 146 muutmise ja täiendamise kohta.

(Prot. nr. 429 p. 4.)

Alus: Tariifinõukogu seadus (RT 106 — 1923).

I.

Raudtee kaubaveotariifis nr. 146 (RT 26 — 1935, muudatused RT 45 — 1935 ja 6 — 1936) tehakse järgmised muudatused ja täiendused:

I osas:

§ 8 asendatakse sõna „rööskkoore“ sõnadega „kohvi- ning vahukoore“.

§ 44 pealkiri ja selle paragrahvi p. 1 kuni 3 muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 44. Piima ja koore vedu.

1. Piima ja kohvi- ning vahukoore vedu toimub pagasikviitungite järgi, piima ja kohvikoore vedu — ka piimaveopiletite järgi.

2. Piima ja koort pagasikviitungite ning piimaveopiletite järgi veoks võetakse vastu puust või metallist nõudes, mis peavad olema varustatud kindlate kaantega, et nõu küljeli kukkumise korral piim või koor välja ei nõrguks. Täied nõud varustatakse saatja lukkudega, või viimaste puudumisel, plombitakse või pitseeritakse.

Nõudel peavad olema selged pealkirjad, milles tähendatud: saate- ja sihtjaam, saatja ja saaja nimi ja täie ning tühja nõu kaal.

Pagasikviitungite järgi võib vedada piima ja koort ka pudelites, mis on paigutatud puust kastidesse.

3. Piima ja koore veol pagasikviitungite järgi veomaks arvutatakse käesoleva tariifi II osas ettenähtud tariifiklasside järgi.

Piima ja koore veoksandmisel esitatakse saatekiri, mis läheb ühes saadetisega sihtjaama ja seal saajale välja antakse.

Tühjade piima ja kohvi- ning vahukoore nõude tagasivedu toimub maksuta. Tühjade nõude tagasisaatmisel esitatakse esialgne saatekiri, milles tehakse märkus nõude tagasisaatmise kohta. Esialgne saatekiri antakse nõude saatjale tagasi. Veodokumentides tähendatakse esialgse saadetise number.

Tühjade nõude tagasisaatmiseks saatekirja koostamist ei nõuta.

§ 44 p. 4 asendatakse sõna „rõõskkoore“ sõnaga „kohvikoor“.

§ 51 p. 6 esimene lõige täiendatakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

Saaturi sõidu puhul kaubavagunis, kaubavaguni pidurirõdul või teenistusjaoskonnas võetakse juhul, kui saadetiste veomaksu alla kuuluv kaal on vähemalt 200 kg, sõidumaksu 3. klassi ühekordse poolpileti hinna suuruses, milline maks nõutakse sisse saatekirja järgi, kui saaturul ei ole vastavat sõidupiletit. Saaturi sõidumaksu (poolpileti hinna) sissenõudmisel saatekirja järgi tähendatakse saatekirjas ja selle duplikaadis, kaubanimetuse lahtris, sõnad „saatur kaubavagunis“. 3. klassi ühekordse poolpileti hinna eest iga saadetise juures võib sõita ainult üks saatur; rohkema saaturite arvu juures teised maksavad täispileti hinna.

§ 87 p. 1, kaupade nimetustes kustutatakse nimetus „Koor, rõõsk“ ja asemele kirjutatakse „Koor, kohvi- ja vahu-“.

II osas, alajaotuses A, üldises kaupade nimekirjas ja klassifikatsioonis:

Lk. 72. Kaubanimetus „Aed- ja juurvili, konserveeritud õhukindlas pakendis“ täiendatakse sõnadega „eriti nimetamata“.

Lk. 74. Kaubanimetus „Ammoniaakvesi“ täiendatakse sõnadega „toores (gaasivesi)“.

Lk. 76. Kaubanimetus „Autoosad“ täiendatakse sõnadega „eriti nimetamata“.

Lk. 79. Kaubanimetuse „Gudroon, kiviõli-“ juures klassid 6—7—8—9 asendatakse klassidega 9—10—11—13.

Lk. 80. Kaubanimetuses „Haagid, rauast“ kustutatakse sõna „rauast“ ja asemele kirjutatakse sõnad „akna-, ukse-“.

Kaubanimetus „Haagid, vasest“ ühes klassidega 1—2—3—4 kustutatakse.

Kaubanimetuses „Hargid, sõnniku-“ kustutatakse sõna „sõnniku-“ ja asemele kirjutatakse sõnad „aia- ja põllutöö-“.

Lk. 81. Kaubanimetus „Heinad, pressimata“ täiendatakse sõnadega „ka jahvatatud“.

Kaubanimetuses „Hinged, ukse-, akna-, rauast, vabrikutöö“ kustutatakse sõnad „rauast, vabrikutöö“ ja asemele kirjutatakse sõna „mööbli-“.

Kaubanimetus „Hinged, vasest“ ühes klassidega 1—2—3—4 kustutatakse.

Kaubanimetuse „Höbeläige (tinaoksüüd)“ juures klassid 2—3—4—5 asendatakse klassidega 3—4—5—6.

Lk. 82. Kaubanimetuse „Höövlirauad“ juures klassid 3—4—5—6 asendatakse klassidega 4—5—6—7.

Lk. 83. Kaubanimetuses „Jahu, nisu-, rukki-“ kustutatakse sõnad „a) jäme“. Sama kaubanimetuse p. b) „püül“ ühes klassidega 7—8—9—10 kustutatakse.

Kaubanimetuse „Jahu, maisi-“ juures 10-tn. saadetiste klass 10 asendatakse klassiga 11 ja 15-tn. saadetiste klass 11 klassiga 13.

Lk. 84. Kaubanimetuses „Jalgrattad, pakitud“ kustutatakse sõna „pakitud“.

Kaubanimetus „Jalgrattad, pakkimata, kaalumäär 20 kg“ ühes klassidega 1—2—3—4 kustutatakse.

Kaubanimetus „Jalgrattaosad“ täiendatakse sõnadega „eriti nimetamata“.

Kaubanimetused „Joogid, alkoholita, puuvilja-, marja-, eriti nime tamata“ ühes klassidega 6—7—8—9 ja „Joogid, linnase-, alkoholi sisaldusega mitte üle 1½“ ühes klassidega 6—7—8—9 kustutatakse.

Lk. 87. Kaubanimetuses „Kalad“ p. 3) silmud, alljaotuses b) asendatakse sõna „marineeritud“ sõnaga „konserveeritud“.

Lk. 88. Kaubanimetus „Kalad“ p. 8) kalad, igasugused (välja arvatud kilud), konserveeritud õhukindlas pakendis“ täiendatakse pärast sõna „kilud“ sõnadega „ja silmud“.

Lk. 92. Kaubanimetuse „Kiindrus“ juures klassid 3—4—5—6 asendatakse klassidega 4—5—6—7.

Lk. 93. Kaubanimetuse „Kirved“ juures klassid 3—4—5—6 asendatakse klassidega 4—5—6—7.

Lk. 96. Kaubanimetuse „Klingerit“ asemel kirjutatakse „Klingeritpapp“ ja selle juures klassid 3—4—5—6 asendatakse klassidega 4—5—6—7.

Kaubanimetused „Kohv, oa-“ ühes klassidega 1—2—3—4 ja „kohv, linnase-, vilja-“ ühes klassidega 3—4—5—6 kustutatakse.

Lk. 97. Kaubanimetuses „Kondid, toored või põletatud“ pärast sõna „toored“ pannakse koma ja täiendatakse sõnaga „keedetud“.

Kaubanimetus „Konservid, kala-“ täiendatakse sõnadega „eriti nime tamata“.

Lk. 98. Kaubanimetuse „Kookosõli“ juures klassid 2—3—4—5 asendatakse klassidega 7—8—9—10.

Lk. 100. Kaubanimetuses „Kruvid, rauast (puukruvid)“ kustutatakse sõna „rauast“.

Kaubanimetus „Kruvid, vasest“ ühes klassidega 1—2—3—4 kustutatakse.

Kaubanimetus „Kvass“ ühes klassidega 8—9—10—11 kustutatakse.

Lk. 101. Kaubanimetuses „Köis, traat-“ kustutatakse sõna „traat-“ ja asemele kirjutatakse sõnad „raud- ja tsinktraadist“.

Kaubanimetus „Köögid“ ühes klassidega 1—2—3—4 kustutatakse.

- Lk. 103. Kaubanimetuse „Lambikuplid“ juures klassid 1—2—3—4 asendatakse klassidega 3—4—5—6.
- Kaubanimetuse „Laternaklaasid“ juures klassid 1—2—3—4 asendatakse klassidega 3—4—5—6.
- Kaubanimetus „Lennukite osad“ täiendatakse sõnadega „eriti nimetamata“.
- Lk. 105. Kaubanimetus „Limonaad“ ühes klassidega 7—8—9—10 kustutatakse.
- Kaubanimetuses „Litoponvärv, kuiv“ kustutatakse sõna „kuiv“.
- Kaubanimetus „Litoponvärv, õlis“ ühes klassidega 2—3—4—5 kustutatakse.
- Kaubanimetus „Loogad“ täiendatakse sõnadega „(ka poolvalmis)“.
- Lk. 107. Kaubanimetuse „Loomad, elusad: II. Metsloomad, p. a) metsloomad kinnistes hoiuabinõudes“ juures klassid 3—4—5—6 asendatakse klassidega 3—5—10—10.
- Lk. 108. Kaubanimetus „Mais“ juures klassid 9—10—11—12 asendatakse klassidega 9—10—12—14.
- Lk. 109. Kaubanimetuse „Margariin“ juures klassid 6—7—8—9 asendatakse klassidega 7—8—9—10.
- Lk. 112. Kaubanimetused „Mennik, kuiv“ ühes klassidega 3—4—5—6 ja „Mennik, õlis“ ühes klassidega 2—3—4—5 kustutatakse.
- Kaubanimetuse „Mooniseemned“ juures klassid 2—3—4—5 asendatakse klassidega 3—4—5—6.
- Kaubanimetuse „Mooniõli“ juures klassid 1—2—3—4 asendatakse klassidega 3—4—5—6.
- Kaubanimetused „Mootorid ja nende osad: p. a) auto-, jalgratta-, lennuki, klassid 1—2—3—4, p. b) käsitöö-, põllumajanduse-, tööstuse-, klassid 3—4—5—6 ja p. c) eriti nimetamata, klassid 3—4—5—6 kustutatakse.
- Lk. 113. Kaubanimetuses „Mutrid, rauast“ kustutatakse sõna „rauast“.
- Kaubanimetus „Mutrid vasest“ ühes klassidega 1—2—3—4 kustutatakse.
- Lk. 114. Kaubanimetuses „Naelad, raud-“ kustutatakse sõna „raud-“.
- Kaubanimetus „Naelad, vask-“ ühes klassidega 1—2—3—4 kustutatakse.
- Lk. 115. Kaubanimetuses „Needid, rauast“ kustutatakse sõna „rauast“.
- Kaubanimetus „Needid, vasest“ ühes klassidega 1—2—3—4 kustutatakse.
- Kaubanimetuse „Nõgi (tahm)“ juures klassid 3—4—5—6 asendatakse klassidega 4—5—6—7.
- Lk. 116. Kaubanimetuse „Oliiviõli“ juures klassid 1—2—3—4 asendatakse klassidega 3—4—5—6.
- Lk. 117. Kaubanimetuses „Ooker, kuiv“ kustutatakse sõna „kuiv“.
- Kaubanimetus „Ooker, õlis“ ühes klassidega 3—4—5—6 kustutatakse.
- Lk. 118. Kaubanimetus „Palmiseemned“ täiendatakse sõnaga „(palmituumad)“ ja sama kaubanimetuse juures klassid 2—3—4—5 asendatakse klassidega 3—4—5—6.
- Kaubanimetuse „Palmiõli“ juures klassid 1—2—3—4 asendatakse klassidega 3—4—5—6.
- Kaubanimetus „Papp, katuse-, isoleeri-, sein- (tõrvamata või tõrvatud)“ täiendatakse sõnadega „ka soomuspapp“.

Kaubanimetuses „Papp, puu- (kartong)“ kustutatakse sõna „(kartong)“.

Lk. 119. Kaubanimetuse „Peitlid“ juures klassid 3—4—5—6 asendatakse klassidega 4—5—6—7.

Kaubanimetuse „Pesusine“ juures klassid 1—2—3—4 asendatakse klassidega 3—4—5—6.

Lk. 120. Kaubanimetuses „Piima- ja rõõskkoore-nõud“ kustutatakse sõnad „rõõskkoore-nõud“ ja asemele kirjutatakse „kohvi- ning vahukoore-nõud“.

Lk. 122. Kaubanimetuses „Poldid, rauast“ kustutatakse sõnad „rauast“.

Kaubanimetus „Poldid, vasest“ ühes klassidega 1—2—3—4 kustutatakse.

Kaubanimetuse „Poomõli“ juures klassid 1—2—3—4 asendatakse klassidega 3—4—5—6.

Lk. 123. Kaubanimetuse „Provanksõli“ juures klassid 1—2—3—4 asendatakse klassidega 3—4—5—6.

Lk. 124. Kaubanimetuses „Pudelid: b) piima, rõõskkoore alt“ kustutatakse sõna „rõõskkoore“ ja asemele kirjutatakse sõnad „kohvi- ja vahukoore“.

Lk. 126. Kaubanimetus „Puumaterjal: oksad, vt. haod“ kustutatakse.

Lk. 128. Kaubanimetuse „Puurid, tööriistad“ juures klassid 3—4—5—6 asendatakse klassidega 4—5—6—7.

Kaubanimetus „Puust teosed, poolvalmis, igasuguste masinate, veoabinõude, põllu- ja käsitööriistade jaoks, eriti nimetamata“ täiendatakse sõnadega „tahutud või saetud“.

Kaubanimetus „Puuviili: kirsid, värsked“ täiendatakse pärast sõna „kirsid“ sõnadega „ka murelid“.

Lk. 130. Kaubanimetuse „Pähkliõli“ juures klassid 1—2—3—4 asendatakse klassidega 3—4—5—6.

Lk. 131. Kaubanimetus „Püree, puuvilja, aedvilja, — puust tünnides“ ühes klassidega 7—8—9—10 kustutatakse.

Lk. 132. Kaubanimetus „Rasv, taime-“ ühes klassidega 7—8—9—10 kustutatakse.

Kaubanimetuses „Rauaoksüüd (mennik), kuiv“ kustutatakse sõna „kuiv“ ja sama kaubanimetuse juures klassid 3—4—5—6 asendatakse klassidega 4—5—6—7.

Kaubanimetus „Rauaoksüüd (mennik), õlis“ ühes klassidega 2—3—4—5 kustutatakse.

Kaubanimetuse „Rauavitriool“ juures klassid 2—3—4—5 asendatakse klassidega 4—5—6—7.

Lk. 136. Kaubanimetuse „Saed“ juures klassid 3—4—5—6 asendatakse klassidega 4—5—6—7.

Lk. 137. Kaubanimetuste „Seemned, mooni-“ ja „seemned, eriti nimetamata“ juures klassid 2—3—4—5 asendatakse klassidega 3—4—5—6.

Lk. 138. Kaubanimetuse „seep, tualeti (tükkides kuni 200 g ühes tükis)“ juures klassid 2—3—4—5 asendatakse klassidega 4—5—6—7.

Lk. 139. Kaubanimetuse „Sinapiõli“ juures klassid 1—2—3—4 asendatakse klassidega 3—4—5—6.

Kaubanimetuse „Sojaõli“ juures klassid 1—2—3—4 asendatakse klassidega 3—4—5—6.

Lk. 143. Kaubanimetuses „Tahvlid, šamott-, terrakotta-“ kustutatakse sõna „terrakotta-“ ja sama kaubanimetuse juures klassid 4—5—6—7 asendatakse klassidega 7—8—9—10.

Kaubanimetuse „Tahvlid, tsemendist (betoon)“ juures klassid 8—9—10—11 asendatakse klassidega 9—10—11—13.

Kaubanimetus „Taimerasv“ ühes klassidega 7—8—9—10 kustutatakse.

Kaubanimetuse „Tangid“ juures klassid 3—4—5—6 asendatakse klassidega 4—5—6—7.

Lk. 147. Kaubanimetuses „Tinavalge, kuiv“ kustutatakse sõna „kuiv“.

Kaubanimetus „Tinavalge, õlis“ ühes klassidega 2—3—4—5 kustutatakse.

Kaubanimetus „Torud, raud-, raudplekk-, malm-, teras-“ täiendatakse pärast sõna „torud“ sõnadega „ja nende ühendusosad“.

Lk. 148. Kaubanimetused „Traat, raud-, teras-, ka okas-“

a) teiste ainete katmata — klassidega 6—7—8—9, b) kaetud vase, tina või tsingiga — klassid 4—5—6—7, c) kaetud muude ainete peale vase, tina ja tsingi — klassid 2—3—4—5, d) igasugune — vana: tarvitatud või roostetanud — klassid 10—13—15—17 — kustutatakse.

Lk. 149. Kaubanimetuses „Tsinkvalge, kuiv“ kustutatakse sõna „kuiv“.

Lk. 150. Kaubanimetus „Tsinkvalge, õlis“ ühes klassidega 2—3—4—5 kustutatakse.

Kaubanimetus „Tärpentin“ täiendatakse sõnaga „(õli)“ ja sama kaubanimetuse juures klassid 2—3—4—5 asendatakse klassidega 3—4—5—6.

Lk. 151. Kaubanimetuses „Umbra, kuiv“ kustutatakse sõna „kuiv“.

Kaubanimetus „Umbra, õlis“ ühes klassidega 3—4—5—6 kustutatakse.

Lk. 152. Kaubanimetuse „Valaskalarasv“ juures 15-ton. saadetiste klass 7 asendatakse klassiga 8.

Lk. 158/159. Kaubanimetus „Värvid: p. 1) aniliin — klassid 1—2—3—4, p. 2) metallvärvid: a) kuiv — klassid 3—4—5—6, b) õlis — klassid 2—3—4—5, 2) muldvärvid: a) kuiv — klassid 4—5—6—7, b) õlis — klassid 3—4—5—6, p. 3) peitsi- — klassid 2—3—4—5, p. 4) trüki — klassid 2—3—4—5, p. 5) ultramariin — klassid 1—2—3—4, p. 6) eriti nimetamata — klassid 1—2—3—4 kustutatakse.

Lk. 160/161. Kaubanimetuse „Õli, kookos-“ juures klassid 2—3—4—5 asendatakse klassidega 7—8—9—10.

Kaubanimetuste „Õli, mooni-“, „õli, oliivi-“, „õli, palmi-“, „õli, provanks-“, „õli, pähkli-“ ja „õli, sinepi-“ juures klassid 1—2—3—4 asendatakse klassidega 3—4—5—6.

Sama alljaotus täiendatakse järgmiste uute kaubanimetuste ja tariifiklassidega:

Lk.	Kaupade nimetused	Tariifiklassid			
		Väike-saad.	5 t.	10 t.	15 t.
74	Ammoniaakvesi, puhastatud, vt. salmiaak-piiritus				
78	Essentsid, puuvilja-	1	2	3	4
80	Harjapuud	5	6	7	8
82	Hüposulfiit (kinnitussool)	2	3	4	5

Lk.	Kaupade nimetused	Tariifiklassid			
		Väike- saad.	5 t.	10 t.	15 t.
82	Isoleerplaadid, korgist, puumassist, suhkrupilliroost	4	5	6	7
84	Joogid, karastuse-: puuvilja- ja marjamahlast või rabarberist, mee-, linnase-, sidrunihappe- (kõik alkoholita või alkoholi sisaldusega mitte üle 1,5%)	7	8	9	10
91	Kastilauad, ka vineer- (komplektid) . . .	7	8	9	11
„	Katlad, asfaldi sulatamiseks	4	6	7	9
„	Keeduplaadid	4	5	6	7
92	Keevitusmalm	2	3	4	5
96	Kohvioad	1	2	3	4
„	Kohv, jahvatatud, igasugune	3	4	5	6
97	Konservid, aedvilja- vt. Aed- ja juurvili				
„	Konservid, seene-	6	7	8	9
99	Kremoonid, akna- (ka kremoonilatid) . .	2	3	4	5
„	Krohvitihendusained	4	5	6	7
„	Kroommaarjas (maarjajää)	3	4	5	6
111	Meevurrid	6	7	8	10
112	Mennik, raua-	4	5	6	7
„	„ tina-	3	4	5	6
„	Metsatööriistad	6	7	8	10
„	Mootorid ja nende osad	3	4	5	6
113	Muruniitjad	6	7	8	10
114	Naatriumsulfaat (glaubersool)	4	5	8	9
116	Oksad, toored: kase-, kuuse-, männi-, paju-	7	8	9	10
„	Oksad, kuivad, vt. Puumaterjal: haod				
118	Papp — kartong	4	5	6	7
„	Parafiinõli	1	2	3	4
121	Plangid, uued	2	3	4	5
„	„ vanad, täiskirjutatud	7	8	9	10
122	Plommid, plekist	2	3	4	5
123	Praak, kartuli-	12	14	17	19
131	Püree, puuvilja-, aedvilja-:				
„	a) puust tünnides	7	8	9	10
„	b) muus pakendis, peale puust tünnide	2	3	4	5
134	Rullteehöövliid, kaalumäär 10000 kg . . .	—	—	14	16
135	Rõhknaelad	2	3	4	5
136	Salmiaakpiiritus (tinkpiiritus)	2	3	4	5
138	Sibulakoored	9	11	12	13
139	Sisalkanep	3	6	7	8
141	Sõelad, munade sorteerimiseks	6	7	8	10
142	Šamottkivid, peale telliskivide	7	8	9	10
„	Šellak	1	2	3	4
143	Taimekaitsevahendid, eriti nimetamata . .	2	3	4	5
147	Tinasilu (tinaläige, hõbeläige)	3	4	5	6
148	Traat, raud-, teras- (ka okas-)	6	7	8	9

Lk.	Kaupade nimetused	Tariifiklassid			
		Väike- saad.	5 t.	10 t.	15 t.
149	Trükitähemetall (tina ja antimooni segu) .	2	3	4	5
„	Tsellufaanpaber	2	3	4	5
„	Tselluloid	1	2	3	4
150	Tõstekangid, (spordi-)	2	3	4	5
158	Väetislubi	12	14	17	19
„	Värvid:				
	1) aniliinvärvid	1	2	3	4
	2) metall- ja keemilisel teel valmistatud maalrivärvid: kinnaverpunane (tsin- noober), kroomvärvid, litopon, lubja- värvid, signaalpunane, tinamennik, ti- naoksüüd, tinavalge, tsinkoksüüd, tsinkvalge, ultramariin ja teised (välja arvatud rauamennik ja rauaoksüüd), kuivad kui ka õlis	3	4	5	6
	3) muldvärvid: falunpunane, kasseli pruun, muumiapunane, ooker, pruun-punane, sienamuld, surnupeapunane, umbra, veneetsiapunane (inglispunane) ja tei- sed, kui ka rauamennik ja rauaoksüüd, kuivad kui ka õlis	4	5	6	7
	4) lakk- ja emailvärvid	2	3	4	5
	5) kiindrus (nõgi, tahm)	4	5	6	7
	6) peitsivärv	2	3	4	5
	7) raskepagu	4	5	6	7
	8) trükivärv	2	3	4	5
	9) eriti nimetamata	1	2	3	4
159	Väävelkaalium	2	3	4	5
160	Õli, palmituuma-	3	4	5	6

II.

Käesolev otsus hakkab maksma 15. juulist 1937.

Tariifinõukogu eesistuja Teedeministri abi K. Jürgenson.

Sekretär A. Remma.

Türi linnavalitsuselt volikogu ülesannetes 25. mail 1937 vastu võetud ja Siseministrilt 1. juunil 1937 kinnitatud

477. Sundmäärus heakorral alal Türi linna administratiivpiirides.

Alus: Linnaseaduse § 108 p. 7.

§ 1. On keelatud alkoholist jookide tarvitamine linna tänavatel, avalikkudel väljakutel, kõnniteedel, muruplatsidel, mängu- ja spordiväljakutel, puiestikkudes ning palvetamise kohtades.

§ 2. Linnavalitsuse loata on keelatud linna administratiivpiirides linnaale kuuluvatele täisehitamata maa-aladele telkide püstitamine neis elamise või peatumise otstarbel.

§ 3. On keelatud loomade karjatamine või söötmine linna tänavatel, tänaväärsetes kraavides, tänav nõlvakutel, puiestikkudes, puisteedel ja avalikkudel väljakutel. Samuti on keelatud igasuguseid loomi ja kodulinde lasta järelevalveta liikuda tänavatel ja avalikkudel väljakutel.

§ 4. On keelatud hobuste, koerte ja teiste loomade ujutamine ja pesemine, samuti sõidukite pesemine Türi jões, alates linna põhjapoolsest piirist kuni raudteesillani.

§ 5. On keelatud linna piirkonnas asuvates puiestikkudes, kui ka teistes avalikuks tarvitamiseks määratud kohtades ja Kõrgessaare mäel:

1) mustuse tegemine, toidujäänuste ja paberitükkide mahapildumine. Need tulevad panna selleks ülesseatud kastidesse ja kus need puuduvad, kaasa võtta;

2) pinkide, plankude, aedade, jätisekastide ja igasuguste muude ehitiste rikkumine lõhkumise, määrimise, lõikumise, ümberpaigutamise või mõnel muul viisil, samuti plankudel või aedadel istumine, pinkidel kõndimine või magamine;

3) puude, lillede, põõsaste, puuokste, lehtede ning õite murdmine ja tüvede lõikamine, samuti ka puudele ronimine;

4) linnupesade lõhkumine ja lindude hirmutamine, välja arvatud röövlinnud;

5) rohul ja murul käimine ja lamamine.

§ 6. On keelatud tänavatel, väljakutel ja jalgteedel rohu hävitamine keemiliste ainete ja lahudega, nagu seebikivi, sool jne.

§ 7. On keelatud riiete ja vaipade puhastamine, kloppimine ja tuulutamine ning jäänuste või muude asjade pildumine tänavapoolsete uste ja akende kaudu.

§ 8. On keelatud sõidukitega sõitmine puiestikkudes ja puisteedel, milline keeld pole maksev lapsevankrite kohta.

§ 9. Selle sundmääruse maksamahakkamisega kaotab kehtivuse Türi alevivolikogult 18. juunil 1923 vastu võetud ja Riigi Teatajas 106 — 1923 avaldatud Sundusliku määruse puhtuse ja korra kohta Türi alevis § 5.

§ 10. Selle sundmääruse vastu eksijad võetakse seaduslikule vastutusele.

§ 11. See sundmäärus astub jõusse kaks nädalat pärast avaldamist Riigi Teatajas.

Linnapea A. Viirmaa.

Sekretär M. Rüüt.

Viru ajutiselt maavalitsuselt 10. aprillil 1937 vastu võetud ja Siseministriilt 7. juunil 1937 kinnitatud

478. Virumaal asuvate avalike matmispaikade maksunormid 1937, 1938 ja 1939 aastal.

Alus: Siseministri 31. augusti 1926 määruse (RT 67 — 1926) § 35.

§ 1. Käesolevad maksunormid on ülemmäärad ja on maksvad 1937, 1938 ja 1939 aastal.

§ 2. Alljärgnevalt loendatud matmispaikades võetakse maksu järgmiselt:

I. Evangeeliumi-luteriusu koguduste matmispaikades:

Rakvere-Tõrma matmispaigas:	I liik	Kr. 10.—
	II liik	7.50
	III liik	4.—
	IV liik	5.—
	reahauad	2.50
Viru-Jaagupis: kiriku juures		75.—
uues matmispaigas:	I liik	6.60
	II liik	5.10
	III liik	3.30
	reahauad valiku järele	2.—
	reahauad järjekorras	1.—
Tudu matmispaigas: matmispaiga keskel		5.10
	mujal, valiku järele	3.30
Simunas: kiriku juures		20.—
uues matmispaigas: valiku järele		2.50
	järjekorras	1.50
	reahauad	1.—
Väike-Maarjas: valiku järele		2.50
	reahauad	1.—
Kadrina matmispaigas: I liik		3.75
	II liik	2.50
Hulja matmispaigas		1.—
Ilumäe matmispaigas: valiku järele		5.—
	reahauad	1.—
Haljala matmispaigas: I liik		5.—
	II liik	3.75
	III liik	2.50
	reahauad	1.—
Käsmu matmispaigas: valiku järele		5.—
	reahauad	1.—
Esku matmispaigas		1.50
Pihlaspea matmispaigas		1.50
Vainopea matmispaigas		1.50
Kunda matmispaigas: peatee ääres		4.—
	mujal	3.—
Viru-Nigula matmispaigas: valiku järele		2.50
	reahauad	1.—
Lüganuse matmispaigas: valiku järele		4.—
	reahauad	1.—
Jõhvis: vanas matmispaigas		5.—
uues matmispaigas		2.50
Toila matmispaigas		2.50
Pühajõe matmispaigas		2.50
Mäetaguse matmispaigas		2.50
Vaivara matmispaigas: valiku järele		9.—
	reahauad	2.—

Sininõmme matmispaigas	Kr.	3.—
Iisaku matmispaigas: valiku järele	„	2.—
reahauad	„	1.—
Illuka matmispaigas	„	2.—
Tudulinna matmispaigas: valiku järele	„	2.—
reahauad	„	1.—

II. Apostliku-õigeusu koguduste matmispaikades:

Jõhvis: I liik	Kr.	7.—
II liik	„	5.—
III liik	„	3.—
reahauad	„	1.—
Alajõe, kiriku juures: I liik	„	5.—
II liik	„	3.75
III liik	„	2.50
Alajõe uues matmispaigas	„	2.25
Kuremäe matmispaigas	„	2.—
Krivasoo matmispaigas	„	1.—
Niisõi matmispaigas	„	1.—
Ust-Tšernovo matmispaigas	„	1.—
Olga-Risti matmispaigas	„	1.—
Skamja matmispaigas	„	1.—
Jaama matmispaigas	„	1.—
Vasknarvas: kiriku juures	„	10.—
metsakalmistul	„	1.—

III. Omavalitsuste matmispaikades:

Varangu matmispaigas	Kr.	3.—
Kohtla matmispaigas	„	3.—
Narva valla matmispaikades: Karstalas, Kullakülas, Vanakülas, Kalliveres ja Väikülas — valiku järele	„	3.—
reahauad	„	1.—

Eeltähendatud maksumäärad on arvestatud ühe hauaplatsi kohta, suurusega kuni 3 ruutmeetrit (8 × 4 jalga).

§ 3. Eelmises paragrahvis (§ 2) tähendatud matmisplatside hinda on matmispaikade valitsustel õigus suurendada või vähendada proportsionaalselt matmisplatsi suurusele.

§ 4. Matmispaikade valitsustel on õigus müüa matmisplatse ülemääradest vähema hinnaga või anda tasuta. Sellejuures on keelatud teha vahet usuühingute liikmete ja mitteliikmete vahel.

Varanduslikult kehvadel kodanikel on õigus matta oma surnuid reahaudadesse tasuta.

§ 5. Matmisplatside ja haudade korrashoidmiseks on matmispaikade valitsustel õigus võtta iga-aastast maksu kuni 25 senti iga hauaplatsi kohta.

Eelmises lõikes tähendatud õigus ei laiene reahaudadele.

§ 6. Matmisplatside müügist ja § 5 tähendatud maksust laekuvaid summasid võib kasutada ainult matmispaikade korrashoidmise ja valitsemise kuludeks.

Maavalitsuse abiesimees E. Raatma.

Sekretär R. Känd.